

Fonds voor gemene rekening - consultatiereactie

info@dufas.nl

www.dufas.nl

Aan Ministerie van Financiën
Van DUFAS (the Dutch Fund and Asset Management Association)
Datum 11 maart 2025
Onderwerp Consultatie fonds voor gemene rekening
Contactgegevens Daan Zebel, Manager Regulatory Affairs, dz@dufas.nl

DUFAS (the Dutch Fund and Asset Management Association) verwelkomt de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie naar aanleiding van de motie Van Eijk zoals gepubliceerd door het Ministerie van Financiën op 11 februari 2025.

Algemeen

Voorafgaand aan onze reactie op de vragen zoals gesteld in het consultatiememo constateren wij het volgende. De motie en het consultatiememo doen vermoeden dat de Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen en de Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling leiden tot wezenlijke knelpunten voor vermogensbeheerders en pensioenfondsen bij het fonds voor gemene rekening (FGR) en dat het overgangsrecht onvoldoende ruimte biedt.

De wijzigingen ten aanzien van het FGR zijn voor de praktijk van onze leden beperkt gebleken. DUFAS wil dan ook nadrukkelijk benoemen dat zij in beginsel tevreden is met de huidige vormgeving van het FGR. Wel bestaat er op enkele onderdelen behoefte aan verduidelijking of tegemoetkoming aan praktische knelpunten. Het onderliggende probleem waar de motie Van Eijk aandacht voor vraagt is dat een fonds, juridisch vormgegeven als een commanditaire vennootschap (CV), voor fiscale doeleinden kan worden gekwalificeerd als een FGR. Dat probleem hangt samen met de afschaffing van de open CV.

Wij zullen hieronder nader ingaan op de in de internetconsultatie opgenomen vragen. We hebben deze voor de beantwoording gebundeld in een drietal groepen van vragen.

Consultatievragen

- 1. Welke fondsen zijn naar uw mening onder huidig recht als FGR zelfstandig belastingplichtig, terwijl dit niet past bij de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van FGR? Wat is hiervan naar uw mening de oorzaak? Hoe kan dit naar uw mening worden opgelost?**

DUFAS benadrukt nogmaals graag dat de per 1 januari 2025 geldende definitie van fonds voor gemene rekening in art. 2(4) Wet Vpb – in acht nemend het doel van de wetgever om zogeheten familiefondsen van deze definitie uit te sluiten – voor haar leden in algemene zin een goed werkende bepaling is.

Dit gezegd hebbende, constateert DUFAS dat in de parlementaire behandeling bij de invoering van het Belastingplan 2024 is benoemd (en daarna herhaald) dat fondsen die zijn vormgegeven in de vorm van een CV als fonds voor gemene rekening kunnen kwalificeren. DUFAS heeft de indruk dat de praktische gevolgen hiervan pas vrij laat in het wetgevingsproces zijn duidelijk geworden. DUFAS is van mening dat deze

interpretatie van de reikwijdte van de definitie van fonds voor gemene rekening tot onnodige rechtsonzekerheid leidt. Deze interpretatie lijkt DUFAS vreemd aangezien de recente wetwijziging juist ten doel had de reikwijdte van het FGR te beperken (de genoemde uitsluiting van familiefondsen).

De kern van het hierboven beschreven probleem is de toetsing van CV's aan de kaders van het fonds voor gemene rekening en de rangorde van onderdeel 6 van het Fondsenbesluit¹ die de kwalificatie als FGR laat prevaleren indien een CV ook als FGR kan worden gekwalificeerd. Dit zou volgens de leden van DUFAS het meest eenvoudig zijn op te lossen door vast te stellen dat een CV niet wordt getoetst aan het kader van het fonds voor gemene rekening maar door de juridische vormgeving te laten prevaleren.

Daarmee wordt voorkomen dat bijvoorbeeld vastgoed CV's (AIFs) die als fiscaal transparant fonds zijn opgezet worden gekwalificeerd als open FGR.² Voor deze fondsen kan in voorkomende gevallen de aanpassing naar een fiscaal transparante FGR met toepassing van de inkoop van de bewijzen van deelgerechtigd een probleem zijn omdat deze fondsen beleggen in illiquide beleggingen (vastgoed). De tegemoetkoming van het overgangsrecht en onderdeel 5.2 van het Fondsenbesluit ten aanzien van het transparante inkoopfonds bieden hiervoor niet altijd soelaas. Het is niet altijd mogelijk om de fondsvoorwaarden dusdanig in te richten of te wijzigen om gebruik te kunnen maken van het overgangsrecht of de goedkeuring uit het Fondsenbesluit, omdat dergelijke bepalingen en wijzigingen de goedkeuring van alle participanten vereisen. (Buitenlandse) participanten zullen dergelijke goedkeuringen niet altijd kunnen of willen verlenen in verband met negatieve fiscale gevolgen onder lokaal recht of liquiditeitsbeperkingen.

2. Welke fondsen zijn naar uw mening onder huidig recht niet als FGR zelfstandige belastingplichtig, terwijl dit niet past bij de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het FGR? Wat is hiervan naar uw mening de oorzaak? Hoe kan dit naar uw mening worden opgelost?

Kwalificatie als transparant onder de huidige regels waar dit onwenselijk is voor de leden van DUFAS speelt met name bij buitenlandse lichamen. Doordat buitenlandse lichamen onder het huidige toetsingsraamwerk mogelijk eerder als transparant worden aangemerkt, komt de vraag op of de ondernemingsactiviteiten van die lichamen de fiscale status van het daarin beleggende Nederlandse fonds in gevaar brengen.

De kern van het probleem zit naar mening van de leden van DUFAS erin dat beleggen in transparante lichamen mogelijk ertoe leidt dat de activiteiten van het beleggende fonds niet langer als beleggen in fiscale zin kwalificeren en daarmee niet langer kwalificeren als (open) fonds voor gemene rekening, het vbi-regime of het fbi-regime. Daarnaast zou ingeval het beleggende fonds de status van fbi heeft de kwalificatie van lichamen waarin wordt belegd als transparant moeilijkheden veroorzaken met betrekking tot de financieringseis en de doorstootverplichting.

¹ Besluit van 27 november 2024, nr. 2024-9447

² In bredere zin wordt met het laten prevaleren van de juridische vorm onnodige complexiteit voorkomen voor fondsen in CV-vorm, die nu ter voorkoming van discussies over de fiscale kwalificatie gedwongen worden de CV-overeenkomst te laten voorzien in een inkoopvariant.

Het probleem ten aanzien van het beleggingsvereiste zou kunnen worden opgelost door duidelijk te maken dat, ten aanzien van de kwalificatie als (open) fonds voor gemene rekening en de toepassing van het vbi-regime of het fbi-regime, de activiteiten van het lichaam waarin wordt belegd niet kunnen worden toegerekend aan het beleggende fonds. Daarmee wordt voorkomen dat de activiteiten van het beleggende fonds eveneens als ondernemen gaan kwalificeren.³

Ook de moeilijkheden ten aanzien van de financieringseis en de doorstootverplichting⁴ zouden kunnen worden opgelost door te bepalen voor fbi's dat in dat geval geen toerekening plaatsvindt van de schulden en bezittingen, opbrengsten en uitgaven van fiscaal transparante lichamen waarin de fbi investeert.⁵

3. Ervaart u in de praktijk knelpunten ten aanzien van het FGR? Zo ja, dan ontvangen wij graag concrete praktijkvoorbeelden. Waardoor ontstaan deze knelpunten? Hoe kunnen deze knelpunten naar uw mening binnen de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het fgr worden opgelost? Hoe kunnen deze knelpunten naar uw mening binnen de doelstelling van de zelfstandige belastingplicht van het FGR worden opgelost?

De invulling van het fiscale beleggingsbegrip voor fondsen leidt in de praktijk tot discussies en beperkingen voor de Nederlandse vermogensbeheersector. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de fiscale wetgeving die op deze fondsen van toepassing is een afwijkend beleggingsbegrip ten opzichte van het financieel toezichtkader (UCITS/AIF) waaraan deze fondsen zijn onderworpen. DUFAS pleit er derhalve voor om voor het fiscaal beleggingsbegrip ten aanzien van fondsen die de status van vbi of fbi hebben zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij het van toepassing zijnde toezichtkader.

Jeroen van Wijngaarden

Directeur

³ Wij verwijzen graag ook naar hetgeen wij eerder hieromtrent bij het Ministerie onder de aandacht hebben gebracht in onderdeel 1 en 2 van onze brief de dato 13 november 2023 met referentie Belastingplan 2024 – praktische problemen voor beleggingsfondsen.

⁴ Ter toelichting geven wij graag een aantal voorbeelden. In een dergelijk geval zou het beleggende fonds mogelijk vreemd vermogen van het lichaam waarin wordt belegd moeten toerekenen, terwijl het noch invloed heeft op de financieringsbeslissingen van dat lichaam noch hiervan tijdig kennis kan nemen. Ook zal het fonds mogelijk resultaat moeten toerekenen van het lichaam waarin is belegd terwijl de jaarcijfers van dat lichaam niet noodzakelijkerwijs reeds beschikbaar zijn. Tevens zou resultaat uitgekeerd moeten worden door het fonds dat mogelijk nog helemaal niet ontvangen is.

⁵ Mochten er vanuit het Ministerie zorgen zijn over ongewenste effecten of anderzijds bezwaren bestaan ten aanzien van deze oplossingsrichting, dan denkt DUFAS graag mee over alternatieven.

DUFAS: Dutch Fund and Asset Management Association

Sinds 2003 zet DUFAS zich in voor een gezonde vermogensbeheersector in Nederland. DUFAS telt ruim 50 leden: van grote assetmanagers die de Nederlandse pensioen- en verzekeringsvermogens beleggen tot kleinere, specialistische vermogensbeheerders. DUFAS vergroot het bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van beleggen, helpt mee aan het ontwikkelen van sectorstandaarden en vertegenwoordigt de sector bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Daarnaast zet DUFAS zich in voor één Europese markt met gelijke regelgeving.

info@dufas.nlwww.dufas.nl**Meer informatie**

Wilt u reageren, of heeft u vragen? We horen graag van u. U kunt mailen naar Daan Zebel, DUFAS' Manager Regulatory Affairs, via dz@dufas.nl